

Hei,

jeg skal forsøke å svare.

Sverige hadde minimal innflytelse over norsk økonomi på slutten av 1800-tallet. Politisk sett var det bare utenrikspolitikken Sverige hadde innflytelse over. Norge og Sverige hadde en felles handelsavtale (mellomriksloven) som ble avlyst under en av unionskrisene i slutten av 1890-årene, men den betydde ikke all verden.

Jeg vil ellers anta at de økonomiske ulikheter mellom folk var større på slutten av 1800-tallet enn nå. Mellom første verdenskrig og ca. 1980 ligger en lang periode der ulikheten sank betydelig i Norge, som i mange andre vestlige land. Det skyldtes særlig økonomisk krise og arbeiderbevegelsen. Så selv om ulikheten har vokst i Norge de siste 30-40-årene, har den neppe nådd nivået den hadde for over hundre år siden.

Et annet spørsmål er jo om Norge hadde større økonomisk likhet enn andre land på slutten av 1800-tallet. Jeg vet at SSB har funnet ut at det neppe var tilfellet. Nå har de data fra ganske få land, og å måle økonomisk ulikhet er vanskeligere for denne perioden enn for nåtiden. Man kan f.eks. komme til å undervurdere at mange norske bønder (størstedelen av befolkningen) selv fortærte mye av de de produserte eller fanget, som dermed ikke ble skattlagt. Og skattedata er det man bygger inntektstall på.

Enda et spørsmål gjelder jo om Norge var fattigere enn andre vestlige land på slutten av 1800-tallet, målt i bruttonasjonalprodukt (BNP). Der vil jeg hevde, med støtte av mange, at så ikke var tilfelle.

Jeg redigerer for øvrig en bok der spørsmålet om "det fattige Norge" for vel hundre år siden blir behandlet. Kommer ut på Scandinavian Academic Press (Spartacus) på nyåret. Holder også på med en bok om 1800-tallet som vuggen for "den norske modellen" (Pax, også på nyåret).

mvh

Jan Eivind Myhre